

בסיעתא דטימיא

שיעור שבועי

הגאון הגדול

רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

פרשת בא | 595

א' בשיבט תשפ"ג

ניתן לשמוע בקו ישיר: 03-6171004

www.kolhalashon.com

גישה ישירה לשיעור במערכת קול הלשון

בלי לחפש ולדפדף בין השיעורים במערכת.
מתקשרים לקו קול הלשון במספרים הרגילים והישירים,
מקיימים מיד כוכבית * סולמית #
ואחריו את מספר השיעור 34427059 ולסיום סולמית #

פרשת בא תשי"ג

שיעור הגר"י זילברשטיין שליט"א ב"בית הכנסת המרכזי רמת אלחנן"

לע"נ שמעון ב"ר שאול לוסטיג ז"ל
לע"נ שמואל ב"ר משה גודלבסקי ז"ל
לע"נ אברהם יצחק ב"ר אליעזר מנחם ושרה שפס ז"ל

אדם שיברך "המוציא חיטים מן הארץ" האם יצא?

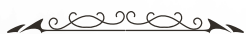
תשובה :

מין הגר"ח קניבסקי זצ"ל השיב: אם ברך
"המוציא חיטין מן הארץ" ודאי לא יצא. כי לא
ברך את הקב"ה על מה שיצר, כי יצר אדמה
שיכולה להוציא גלוסקאות, וברך רק על אדמה
שמוציאה חיטים.

יש להוסיף את דברי ה'הפלאה' - שלפני חטא
האדם הראשון, האדמה הוציאה ככרות לחם,
ולאחר שחטא, נתקלקלה האדמה "וקוץ ודרדר
תצמיח לך", ו"בזעת אפיק תאכל לחם", צריך
לקצור ולטחון ולאפות. ולכן אם בירך "המוציא
חיטים מן האדמה" לא יצא.

וכן מצינו בשאר הפירות שנסתבחה בהן ארץ
ישראל, שהיו גדולים מאוד כמבואר בפרשת
המרגלים, שאשכול ענבים אחד היה כ"כ גדול
שהיו צריכים שמונה מרגלים לשאתו.

ולכן נעלד"נ שאין לטמאות פירות ארץ ישראל
כי המטמא את הפירות מזלזל בנפלאות השי"ת,
וה' יאיר עיני למה לא פירש מאור עינינו רש"י
שאסור לטמאות אותם מפני הזלזול, בבריות
שמפליאים לעשות?

למה לא תיקנו חז"ל ברכה על פעולות כף היד?

טיאלה :

חז"ל תקנו ברכה על העיניים "בא"י אמ"ה
פוקח עורים", על הלידה "ב"ה מתיר אסורים"

למה אסור לגרום טומאה לחולין שיבא"י

טיאלה:

הגמרא במסכת גיטין [נ"ג.] אומרת: דאסור
לגרום טומאה לחולין שבארץ ישראל. ופרש"י
[שם ד"ה דאסור לגרום טומאה]: "מפני פרושים
שאוכלין חוליהן בטהרה".

צ"ע למה מאור עינינו רש"י לא פירש כפשוטו,
שארץ ישראל נשתבחה בשבעת המינים שבה,
שהיו בדרגה גדולה מאוד ומחוץ לדרך הטבע,
וכשמטמאים אותם, הרי זה זלזול גדול מאוד,
ומורידים את הפירות ממעלתם.

מעשה בבעל תשובה ששאל: "ברצוני לברך
לפני שאוכל לחם, ברכת "המוציא חיטים"
מן הארץ", במקום "המוציא לחם", כי כך יותר
מדויק".

השבתי לו ע"פ דברי דודו של מרן הב"י - ר'
יצחק קארו; שנאמר במסכת כתובות [קי"א:]:
לעתיד לבא תוציא ארץ ישראל גולסקאות
יפות (ופרש"י: "פת אפויה"), ולכן מברכים על
פת - "המוציא לחם מן הארץ", כי הקב"ה יצר
באדמת ארץ ישראל כוח אלוקי בלתי טבעי
להוציא גלוסקאות יפות, ולכן מברכים המוציא
"לחם" מן הארץ. אע"פ שבעוונותינו הרבים לא
מוציאה, אבל הכוח להוציא נשאר בהם.

מתפקידי... "למשמע הדברים כמעט שפרחה נשמתו של ר' חיים. הוא פרץ בבכי והתפלל בחוזקה לה', ולאחר מכן רץ במהירות לעבר פח האשפה, אך היה מאוחר מדי - המשאית כבר פינתה את כל האשפה. נסע ר' חיים במהירות אל המזבלה העירונית, אלא שבפתח האתר ישב לו שומר אנגלי טיפוס, גוי מגושם, שהודיע לו שהכניסה לנהגי משאיות בלבד. ר' חיים ניסה את השיטה הידועה - 'מתן בסתר'. מששמע הגוי את רשרוש השטרות, נפתח לבו, ואמר: "היות והכניסה לזרים אסורה, אכנס אני בעצמי. בחסדי שמיים, לאחר זמן רב, חזר 'מדושן עונג', כשבידיו זוג התפילין! ר' חיים המאושר שילם לגוי את שכרו, ופנה ללכת. אולם הגוי לא הניח לו. הוא החזיק בידו את שטרות הכסף שקיבל ובפיו בקשה מדהימה: "אינני מעוניין בכסף, אך אבקש ממך דבר בתמורה. אספר לך עניין אישי. אשתי יהודייה, ואביה נפטר לפני כשנה. לפני חודש התחיל חמי להטריד את אשתי בחלומה, באומרו שהוא מצווה עליה שתמצא מישהו שידאג שילמדו תורה ברבים, ויאמרו קדיש בציבור לעילוי נשמתו. אשתי ביקשה ממני לדאוג לכך. אך כבר שבועיים אני דוחה אותה בטענות ומענות שונות. והנה הבוקר, תבעה ממני בתוקף שאטפל בעניין. כנראה התגלגלת לכאן כדי לדאוג לכך". ר' חיים המזועזע הסכים בשמחה למלא את דרישת הגוי, ואכן למד תורה ברבים ואמר את הקדיש שלאחר הלימוד במשך תקופה לעילוי נשמתו של אותו יהודי גלמוד שבתו נשאה לגוי, רח"ל.

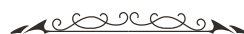
נוכל ללמוד ממעשה נפלא זה, עד כמה גדולה מעלת לימוד התורה ברבים והתפילה, וכדבריו המאירים של רבינו החפץ חיים [ביאור הלכה סימן קנ"ה ד"ה ויקבע].

הנה עצם הלימוד, אף שכשהוא לומד ביחיד הוא גם כן מקיים מצות עשה של תלמוד תורה, מכל מקום לכתחילה מצוה להדר כל מה שיכול ללמוד בחבורה, שעל ידי זה יש כבוד שמים יותר, וכן אמרו חז"ל בכמה מקומות 'ברב עם הדרת מלך', וכבר אמרו חז"ל [ברכות ו'] שיש נפקא מינה בין מי שלומד ביחיד, דאף שהקב"ה קובע לו שכר על זה, מכל מקום, לא מכתבן מליה בספר הזיכרונות". מה שאין כן כשלומד שלא ביחיד נאמר עליהם בכתוב: "אז נדברו יראי ה'

שהשי"ת פתח לולד ויוצא לאוויר העולם (באר הגולה, הבאור השלישי גבורת ה' ה', מג). "בא"י זוקף כפופים" שהאדם הולך בקומה זקופה. "בא"י המכין מצעדי גבר", "שעשה לי כל צרכי" - נעלים. ולמה לא מברכים ברכה על כף היד, שאילו יש שם קלקול, אין כף היד מתפקדת, והאדם לא יכול להשתמש בכל השימושים הנפלאים שהקב"ה יצר אותה בשביל זה?

תשובה:

אולי אפשר ליישב, דאנו מברכים כל יום "בא"י אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על נטילת ידיים", בברכה זו נכללים גם הידיים... ולכן המרים יד על חברו נקרא רשע, כי הידיים נחוצים מאד, ובלי ידיים לא יכול אדם לעשות כלום, ולכן הנוטל מתנה זו שהיא הידיים, ומכה בהם, עונשו גדול מאוד, לעומת זאת מרים רגל לבעוט בחברו, ולא הצליח לא נקרא רשע. (בעניין הכאת יהודי - שאלות ג' וד' מהשיעור שעבר)

תפילין שיהושלכו בטעיות לאשיפה...

"ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל ה'" [שמות ח' כ"ן], פרש"י: 'ויעתר', "נתאמץ בתפילה".

לפנינו מעשה מרגש, שממנו נוכל ללמוד עד כמה מעריכים ומייקרים בשמיים את מעלת העוסקים בתורה הקדושה, והמעטירים בתפילה.

מעשה שהיה בעיר לונדון ביהודי ירא שמים ושמר ר' חיים, שנהג ללמוד יחד עם חבריו בכל יום לאחר התפילה, כשהוא עטור בתפילין. ויהי היום, קם ר' חיים באמצע לימודו להתפנות בבית הכסא. טרם נכנס הסיר את תפיליו והניחם על אחד השולחנות. אך כשיצא מבית הכסא חשכו עיניו. התפילין לא היו על השולחן!!!

לאחר חיפושים קדחתניים, הבחינו המתפללים כי באותו יום הגיע לבית הכנסת פועל ניקיון גוי שהחליף את פועל הניקיון הקבוע. נגשו אליו ושאלוהו אודות התפילין. הפועל שאל בתמימות: "מה זה תפילין?...". ר' חיים הסביר לו בשפה פשוטה: "אלו ריבועים שחורים קטנים שמחוברות אליהם רצועות..." הפועל קלט במה מדובר ואמר: "ראיתי על השולחן קופסאות חד פעמיות מעין אלו, והשלכתם לאשפה, כמתחייב

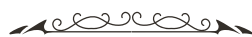
נוכרי, והרי 'קנאים פוגעים בו' ? ולכן יש להטיל ספק בסיפור זה ?

תשובה :

השיב ר' חיים קניבסקי זצ"ל: שיתכן שהיה גלוי וידוע לפני הקב"ה, שהיא לא תעזוב את הגוי, אך את זה אפשר לבקש שתדאג ללימוד משניות, ואולי בזכות מצווה זו תחליט לחזור בתשובה גם על נישואיה לגוי.

איש אל רעהו וגו' ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו". וכל שכן כשלומדים בעשרה יחד דאז קדמה שכינה ואתיא, כדכתיב "אלהים ניצב בעדת אל", וגם אמרו חז"ל: 'אין התורה נקנית אלא בחבורה'... וכן המנהג כהיום בכל קהילות ישראל שקובעים ללמוד בחבורה אחר התפלה בבית הכנסת, ואומרים קדיש דרבנן.

נשאלת השאלה, איך יתכן שהאבא של האשה יבקש ללמוד משניות, בה בשעה שבתו חיה עם

להזכירכם, השיעור הבא יתקיים בעז"ה ביום ב', ח' בשבט תשפ"ג, בבית הכנסת המרכזי ברמת אלחנן בשעה 20:00. תפילת ערבית בשעה 19:45.

ייטיר בוח גדול למערכת קול הלשון ולראשייה, על העברת השיעור באיכות מופלאה.

ניתן להאזין לשיעור בשידור חי מקול הלשון במס' טל' 03-6171004

